

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

آموزش حواس و پرورش هوش

در کودکان

(پایش رشد و تحول کودکان)

مؤلف: محمد رحیمی

تالیف : محمد رحیمی

ناشر: بانیان دانش

صفحه آرا: احمد شکوری صمد

طراح جلد: احمد شکوری صمد

ویرایش: احمد شکوری صمد

تاریخ چاپ: ۱۳۹۹

نوبت چاپ: اول

شمارگان: ۵۰۰

قیمت: ۵۰۰۰۰ تومان

شابک: 978-600-98571-9-7

آدرس الکترونیکی: shakourisamad@gmail.com

کلیه حقوق برای انتشارات بانیان دانش محفوظ است.

آدرس: قم، بلوار آیت اله کاشانی، کوچه ۶۴، پلاک ۱۶

تلفن: ۰۹۱۲۰۷۷۴۲۵۱

سرشناسه	رحیمی، محمد، ۱۳۴۷ -
عنوان و نام پدیدآور	آموزش حواس و پرورش هوش در کودکان (پایش رشد و تحول کودکان) / مولف محمد رحیمی.
مشخصات نشر	قم: بانیان دانش، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	۴۰۴ ص؛ ۱۴/۵ × ۲۱/۵ سم.
شابک	۹۷۸-600-985719-7
وضعیت فهرست نویسی	فیا
موضوع	کودکان -- رشد
موضوع	Child development
موضوع	مهارت‌های حرکتی در کودکان -- جنبه‌های روانشناسی
موضوع	Motor ability in children -- Psychological aspects
موضوع	کودکان -- سرپرستی -- جنبه‌های روانشناسی
موضوع	Child rearing -- Psychological aspects
موضوع	والدین و کودک -- جنبه‌های روانشناسی
موضوع	Parent and Child -- Psychological aspects
موضوع	کودکان -- هوش‌آزمایی
موضوع	Children -- Intelligence testing
موضوع	کودکان -- روان‌شناسی
موضوع	Child psychology
رده بندی کنگره	HQ۷۷۲
رده بندی دیویی	۲۳۱/۳۰۵
شماره کتابشناسی ملی	۹۷۸-۶۰۰-۹۸۵۷۱۹-۷

www.ketab.ir

فهرست

مقدمه

فصل اول) خانه و خانواده

الف) خانه و خانواده

خانواده:

اهمیت بازی در سال های کودکی

علائم، ماهیت و کیفیت یک خانواده امن و خوب:

رازهای ساده خانواده های خوشبخت

نشانه های خانواده خوشبخت :

فصل دوم) روش های تربیتی ناکارآمد و کارآمد والدین برای شکوفایی کودکان

ب) روش های مقابله با مشکلات کودکان

روش های والدین برای مقابله با مشکلات کودکان

ج) بسترهای مناسب بروز رفتار شایسته کودکان

چه کار باید کرد تا بچه‌ها رفتار خوب از خود نشان دهند؟

روش علمی دیگر در مورد مشکلات رفتاری و بدخلقی کودکان

د) راه‌های تقویت اعتماد به نفس کودکان

ه) راه‌های ایجاد محیط ایمن و خلاق

راه‌های زمینه‌سازی و تحریک علاقه به یادگیری در کودکان

چگونه می‌توانید فرزندان را به یادگیری علاقه‌مند کنید؟

چگونه می‌توانید به فرزندان در کشف استعدادشان کمک کنید؟

شناخت رشته تحصیلی و مشاغل

نقش والدین در پرورش ذهن کودک

واژگان

حافظه‌ی

آگاهی آوایی

و) روش‌های افزایش هوش کودکان

چگونه می‌توان ضریب هوشی کودکان را افزایش داد؟

ز) آموزش مهارت‌های تصمیم‌گیری

آموزش مهارت‌های تصمیم‌گیری برای کودکان و نوجوانان

چگونه مهارت تصمیم‌گیری را به کودکان آموزش دهیم؟

ح) روش‌های آموزش نظم و انضباط به کودکان

چگونه و چگونه به کودکان نظم و انضباط را آموزش دهیم؟

ط) روش‌های آموزش مهارت‌های ارتباطی مؤثر

چگونه مهارت‌های ارتباطی مؤثر را در کودکان پرورش دهیم؟

کی کودکان را از شیر و پوشک بگیرم؟ و چگونه؟

فصل سوم) شناسایی نیازهای عمومی کودکان

ی) نیازهای عمومی کودکان

نیازهای عمومی کودکان و راهبردهای کمکی برای پرورش آنها:

الف) کودکان ۰ تا ۳ سال:

ب) کودکان پیش دبستانی

ج) کودکان نخستین سال دبستان:

ک) حیطه‌های سنجش کودکان

۱- رشد شناختی

۲- رشد جسمانی

۳- رشد ارتباطی

۴- رشد اجتماعی و عاطفی

۵- رشد انطباقی

برنامه کلی جهت یادگیری پایدار در کودکان:

الف) پرورش حواس پنج‌گانه:

۱- پرورش حس بینایی:

هر سفری با اولین قدم آغاز می‌شود و سفر زندگی انسان با انعقاد نطفه در جاده‌ای پرپیچ‌وخم و با فراز و نشیب فراوان شروع می‌شود و او با دیدن مناظر و چشم‌اندازهای زیبای چهارفصل و استفاده از مواهب آن خوشحال و در برخورد با موانع و خطرات آن ناکام و نالان می‌گردد. در این مسیر هرکسی به‌اندازه نیازها و قابلیت‌ها و توانایی‌های درکی خود مسیر خوشبختی را طی می‌کند. بنابراین همه‌کس این راه را طی می‌کنند اما نه به‌اندازه‌ی هم!

در این کتاب هدف نخستین رشد و تحول انسان است از تولد تا نوجوانی تا مربیان و والدین با آگاهی بیشتر صحیح‌ترین شیوه برخورد با فرزندان خود را دریابند و بدانند هر سن و دوره با دوره‌ی دیگر در ابعاد جسمی، شناختی، عاطفی، اجتماعی، هیجانی، روانی و حرکتی متفاوت است. در کشور ما ایران ۱۲ میلیون کودکان و نوجوان وجود دارد کودکان زمان قابل‌ملاحظه‌ای از ساعات بیداری خود را در مدرسه می‌گذرانند معمولاً ۱۲ سال قریب ۱۸۰۰۰ هزار ساعت و بنابراین روابط آن‌ها با گروه هم‌سن و کارکنان مدرسه از معلم گرفته تا مدیر و معاون و خدمتگذار و دیگران، تأثیر چشمگیری بر روی تجربیات آنان دارد.

وظیفه ما در این مسیر رشد و تحول مسلح شدن و مهیا کردن زمینه‌های تحول رشدی است نه بیشتر و نه کمتر! حال فرزند ما آیا مسیر را به‌درستی طی نموده یا نه؟ و یا توانایی بالاتری در آن

سن و دوره از خود نشان می‌دهد. اگر فرزند شما در همان سن خود مهارت‌ها و قابلیت‌های چندگانه خود را نشان می‌دهد (۸۰-۵۰ درصد) جای هیچ‌گونه نگرانی نیست (البته تأخیر تا سه ماه قبل اغماض است بر اساس تفاوت‌های فردی کودکان). اگر بالاتر از سن خود مهارت‌ها و قابلیت‌ها را نشان می‌دهد (۱۰۰-۸۱ درصد) محیط را غنی‌سازی کنید تا تجربیات گسترده‌ای کسب کند و از جدول سن بالاتر استفاده کنید. اگر پایین‌تر از سن خود مهارت‌ها و قابلیت‌ها را نشان می‌دهد (۴۹ درصد) باید جدول یک مرحله قبل را به عنوان پیش‌نیاز انجام دهید و حال اگر در این جدول نیز نمره قابل قبول کسب نکرد حتماً با توجه به سطح مورد نظر ناکامی به متخصص آن بخش مراجعه نمایید مثل متخصص اختلالات ویژه یادگیری، متخصص روان‌پزشکی، پزشک اطفال، کاردرمانی، روانشناس، مشاور، گفتار درمان، شواشی شناس، بینایی سنج، مشاوره و تغذیه و... برای محاسبه آن تعداد پاسخ‌های صحیح سؤال‌های مربوط به هر مهارت را جمع و بر کل تعداد سؤال تقسیم کنید و ضربدر ۱۰۰ نمایید. مثلاً رشد شناختی یک کودک ۴ سال تعداد سؤال ۱۰ مورد است حال اگر فرزند شما توانایی پاسخ‌گویی صحیح به ۷ سؤال در به سن خودش داده باشد رشد شناختی وی برابر تعداد ۷ تقسیم بر عدد ۱۰ ضربدر ۱۰۰ جواب برابر ۷۰ درصد است پس قابلیت و توانایی فرزند شما در حال حاضر در این سن طبیعی و نرمال است. در بعد مهارت‌های

اجتماعی همان سن چهار سال اگر از ۱۱ سؤال به ۶ مورد پاسخ درست داده باشد جواب برابر ۵۶/۵۵ درصد خواهد بود بازهم وضعیت وی نرمال و طبیعی است.

www.ketab.ir